



## Monumentnummer\*: 499246

Smallepad 5  
3811 MG Amersfoort  
Postbus 1600  
3800 BP Amersfoort  
[www.cultureelerfgoed.nl](http://www.cultureelerfgoed.nl)

T 033 421 74 56  
E [info@cultureelerfgoed.nl](mailto:info@cultureelerfgoed.nl)

Status rijksmonument  
Inschrijving register\* 10 april 1996  
Kadaster deel/nr 82934/51

Woonplaats\* Drachten  
Gemeente\* Smallingerland  
Provincie\* Fryslân

Locatiennaam Drachten  
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente\* Drachten  
Sectie\* C  
Kadastraal object\*  
Appartement aanduiding  
Grondperceel 8428

### Omschrijving\*\*

#### Inleiding

De TABAKSFABRIEK annex pakhuis is rond 1902 gebouwd in opdracht van de fa. Fokke van der Meulen. De lagere aanbouw aan de achterzijde van het hoofdgebouw is van oudere datum. In de fabriek werd de beroemde pruimtabak "Drachtster Kei" vervaardigd.

De zijgevel van de fabriek ligt vrijwel direct aan de openbare weg; aan de voorzijde is een open terrein. De fabriek is sinds enkele jaren buiten gebruik en de oorspronkelijke inrichting is niet meer aanwezig.

#### Omschrijving

Gebouw op rechthoekige plattegrond bestaande uit twee gedeelten van ongelijke hoogte. Het hoofdgebouw bestaat uit twee bouwlagen en een zolderverdieping onder afgeknot zadeldak, oorspronkelijk gedekt met rode Hollandse pannen. De lagere aanbouw bestaat uit twee bouwlagen onder zadeldak, thans gedekt met golfplaten. De voorgevel van het hoofdgebouw is opgetrokken in roodbruine bakstenen, verlevendigd met witte kalkzandstenen banden. Kalkzandsteen is verder aan de voorgevel decoratief verwerkt: in de penanten op de hoeken van de geveltop, in de afsluitende gemetselde balustrade, in het trommelveld met dambordpatroon boven de dubbele deur en in de rondbogen rond de bovenlichten van de zesruits rondboogvensters. In het trommelveld boven de dubbele deur zat voorheen een gedenksteen. Daarboven een houten paneel met het opschrift: TABAK'S / FABRIEK / ERVEN / FOKKE

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



V.D. MEULEN //.

In de geveltop boven de dubbele deur zijn dubbele zolderdeuren met een hijsbalk.

De in roodbruine bakstenen opgetrokken westelijke zijgevel wordt op de begane grond en op de verdieping ingedeeld door rondboogvensters als aan de voorgevel en een rondboogdeur op de begane grond. De oostelijke zijgevel van het hoofdgebouw en de gevels van de lagere aanbouw zijn opgetrokken in kleine gele handvormbakstenen met slechts enkele rechthoekige vensters en deuren.

#### Waardering

De voormalige tabaksfabriek uit ca. 1902 in Drachten is van algemeen cultuurhistorisch en industrieel-archeologisch belang:

- vanwege de herinnering die het gebouw vormt aan de verloren gegane Drachtster tabaksindustrie,
- als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling,
- vanwege de eenvoudige maar verzorgde bakstenen architectuur met gedetailleerde voorgevel,
- vanwege de hoge mate van functionele en typologische zeldzaamheid op regionaal niveau.

#### Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

#### Subcategorie

Industrie

#### Functie

Tabaksfabriek

---

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument